

7.SAYI
(ŞUBAT)

KUTLU

Tarih - Bilim Teknik - Edebiyat

ZUHUR

DERGİSİ

Hakikât Zuhur edene değin

İçindekiler

1) Tarih Yazıları

4) Bilim Teknik Yazıları

16) Edebiyat Yazıları

Değerli Okuyucular
Hepinize keyifli okumalar
dileriz, bir sonraki sayımda
görüşmek dileğiyle...

KUTLU ZUHUR

Ulu Keykubat ve Dönemi

Orta Çağ'a damgasını vuran Selçuklu Devleti'nin hakimiyet anlayışında, hükümdarların en büyük hedefi hükmettikleri toprakları genişletirken; dil, din ve ırk ayrımı gözetmeksizin tebaasının güvenliğini sağlamaktı. Bunun için yapılan seferler sadece ekonomik kazanç değil, aynı zamanda halkın refahı için de önemli bir yoldu.

Sultan I. Alâeddin Keykubat, Türkiye Selçuklu tahtına oturduğunda devlet; gerek siyasi gerekse iktisadi bakımdan en istikrarlı dönemlerini yaşıyordu. Özellikle dünya ticaretinde etkili olan Sinop ve Antalya'nın fethi, devlete oldukça büyük bir prestij kazandırmıştı. Ancak bu durumun devamı için o beldelerin çevresindeki limanlar da ele geçirilip devlete kazandırılmalıydı. Ayrıca gelen tüccarların huzuru ve refahı için ticaret yolları üzerine kervansaraylar yapılacaktı.

I. Alâeddin Keykubat, tahta çıkar çıkmaz ilk olarak Venedik Dukalığı ile bir ticaret anlaşması imzaladı (8 Mart 1220). Sultan'ın en önemli fetihlerinden birisi, günümüzde Alanya olarak bilinen Alaiye'nin fethiydi. Sultan Alâeddin, Kayseri'de ikamet ettiği bir sırada Divân-ı Mezâlîm'e kıtalar arası ticaret yapan bir tüccar girdi ve Karadeniz kıyısında korsanların malını yağmaladığını söyledi. Bu şikayet üzerine Sultan; "Melikü'l-Ümerâ" ve Selçuklu veziri olan Hüsameddin Çoban'ı bir donanma ile Sudak'a gönderdi. Türkiye Selçuklu Devleti'nin bu ilk deniz aşırı seferi sonrası Sudak fethedildi ve Rus knezlikleri vergiye bağlandı. Bu haberin üzerine Sultan, müjde olarak tüccarların zararlarının devlet hazinesinden karşılanmasını emretti.

Fakat devletin sükunetli dönemleri hep böyle gitmedi. Moğol ordularından kaçarak Azerbaycan'da yeniden devletini kurmak isteyen Celaleddin Harezmsah, hem Selçuklular hem de Eyyubiler için bir tehdit unsuru haline gelmişti. Azerbaycan'a ilk geldiğinde Moğollara karşı birlik mektupları gönderen Harezmsah, sonraları diplomasiye aykırı davranışlarda bulunarak Eyyubilere ait topraklara saldırdı. Bu durum Eyyubiler kadar Selçukluları da rahatsız etmişti; çünkü Eyyubilere saldıran, bir gün Selçuklu'ya da saldırabilirdi. Bu sebeple Selçuklular ile Eyyubiler ittifak ederek Celaleddin Harezmsah'a karşı bir araya geldiler.

1230 yılında Erzincan'ın Yassıçemen Ovası'nda iki ordu karşı karşıya geldi. Bir tarafta Selçuklu ve Eyyubi kuvvetleri, diğer tarafta ise Harezmsah kuvvetleri vardı. Yapılan savaş Selçuklu ve Eyyubi kuvvetleri kazandı; Celaleddin Harezmsah canını zor kurtardı. Bu savaşın ardından Harezmsah Devleti yıkıldı. Ancak bu galibiyetin acı bir sonucu oldu: Artık Moğollar ile Selçuklular arasında tampon bölge vazifesi gören hiçbir devlet kalmamıştı.

Kaynakça

İbn Bîbî, El-Evâmirü'l-Alâiyye fi'l-Umûri'l-Alâiyye (Selçuknâme).

Osman Turan, Selçuklular Zamanında Türkiye, Ötüken Neşriyat.

Claude Cahen, Osmanlılardan Önce Anadolu'da Türkler, Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Ali Sevim & Erdoğan Merçil, Selçuklu Devletleri Tarihi, Türk Tarih Kurumu.

Mehmet Sinan KILINÇ

Türk Devletleri

Türkler, tarih boyunca birçok farklı coğrafyada devletler kurarak siyasi ve kültürel güçlerini kanıtlamış bir millettir. Başlangıçta göçebe bir bozkır toplumu olan Türkler, zamanla yerleşik hayata geçen güçlü devletler kurmuşlardır. Bozkır kültüründen gelen yüksek askeri yetenekleri, kısa sürede geniş coğrafyalara yayılmalarına imkân tanımıştır. Bunun yanı sıra, devlet yönetimindeki köklü yapıları sayesinde etkileşimde buldukları milletlerle uyum içerisinde yaşamayı başarmışlardır. Bu durum, hem Türk devletlerinin uzun ömürlü olmasını sağlamış hem de farklı kültürlerle zengin bir etkileşim ortamı yaratmıştır. Bozkır kültürüyle temelleri atılan bu süreci, Hun İmparatorluğu ile başlatıp İtil (Volga) Bulgar Devleti'ne kadar takip etmek mümkündür.

Hun İmparatorluğu

Hunlar, tarih sahnesine MÖ 4. yüzyılda çıkan, Türklerin kurduğu ilk büyük imparatorluklardan biridir. Hun İmparatorluğu kısa sürede Asya ve Avrupa'ya yayılmıştır. Tarihsel süreçte Hunlar; Asya Hunları, Avrupa (Batı) Hunları ve Ak Hunlar (Eftalitler) gibi kollar üzerinden incelenir.

Asya Hun İmparatorluğu, özellikle Çin ile olan münasebetleriyle tanınır. Çinlilerin Türk akınlarından korunmak amacıyla inşa ettikleri Çin Seddi dahi Hunların yayılmacı politikasını engelleyememiştir. Özellikle Mete Han döneminde Hunlar, disiplinli bir askeri yapıya kavuşmuş ve sınırlarını muazzam ölçüde genişletmişlerdir.

Asya Hun Devleti'nin zayıflamasıyla batıya göç eden topluluklar, Avrupa'da Avrupa Hun Devleti'ni kurmuşlardır. Attila önderliğindeki Avrupa Hunları, Roma İmparatorluğu ile giriştikleri mücadeleler ve Avrupa'da bıraktıkları derin izlerle bilinirler. Attila'nın Roma üzerindeki askeri baskısı, Avrupa'nın siyasi yapısını kökten değiştirmiş ve Batı Roma İmparatorluğu'nun çöküş sürecinde belirleyici bir rol oynamıştır. Hun imparatorları; göçebe yaşam tarzını stratejik bir devlet yönetimiyle birleştirerek tarihin en etkili güçlerinden biri olmuş, Türklerin dünya tarihindeki yükselişine öncülük etmişlerdir.

Kısa Kaynakça

- Grousset, R. (2011). Bozkır İmparatorluğu: Attila, Cengiz Han, Timur. Ötüken Neşriyat.
- Kafesoğlu, İ. (2015). Türk Milli Kültürü. Ötüken Neşriyat.
- Roux, J. P. (2007). Türklerin Tarihi: Pasifik'ten Akdeniz'e 2000 Yıl. Kabalcı Yayınevi.
- Taşağıl, A. (2013). Kök Tengri'nin Çocukları: Avrasya Bozkırlarında İslam Öncesi Türk Tarihi. Bilge Kültür Sanat.

Eslem FİLİZ

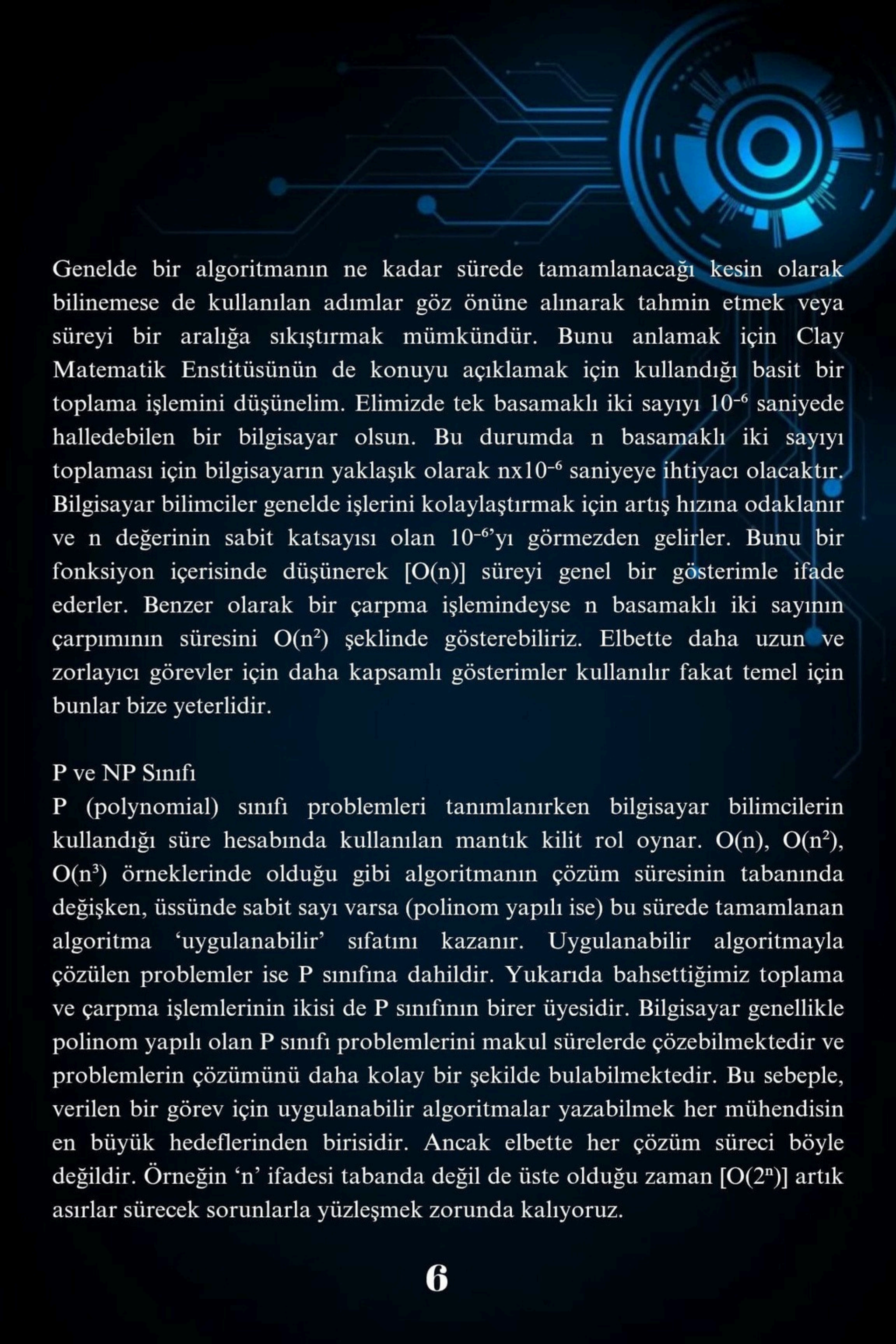
BİLİM TEKNİĞ'İN ZUHUR'U

P vs NP

'P vs NP' bilim dünyasında hala çözülmeyi bekleyen bir milyon dolar ödüllü milenyum problemlerinden birisidir. Bilgisayar bilimiyle yakından ilişkili olmasının yanı sıra matematik alanında da çığır açma potansiyeline sahiptir. Domino taşı misali, tek bir problem üzerinden bilime sağlayacağı devasa katkılardan dolayı sayısız insanın ilgisini çekmiştir. Birçok kişi kanıt niteliği taşıdığına inandığı çalışmalarını Clay Matematik Enstitüsü'ne sunmuştur fakat hiçbiri P vs NP için geçerli kabul edilmemiştir. Peki sahip olduğu tüm bu ilgiye rağmen hala çözülememiş P vs NP bizden ne istiyor? Eğer bu milenyum sorusunu anlamak istiyorsak öncelikle bilgisayar biliminin temelinde yer alan algoritmalar hakkında biraz bilgi edinerek başlayabiliriz.

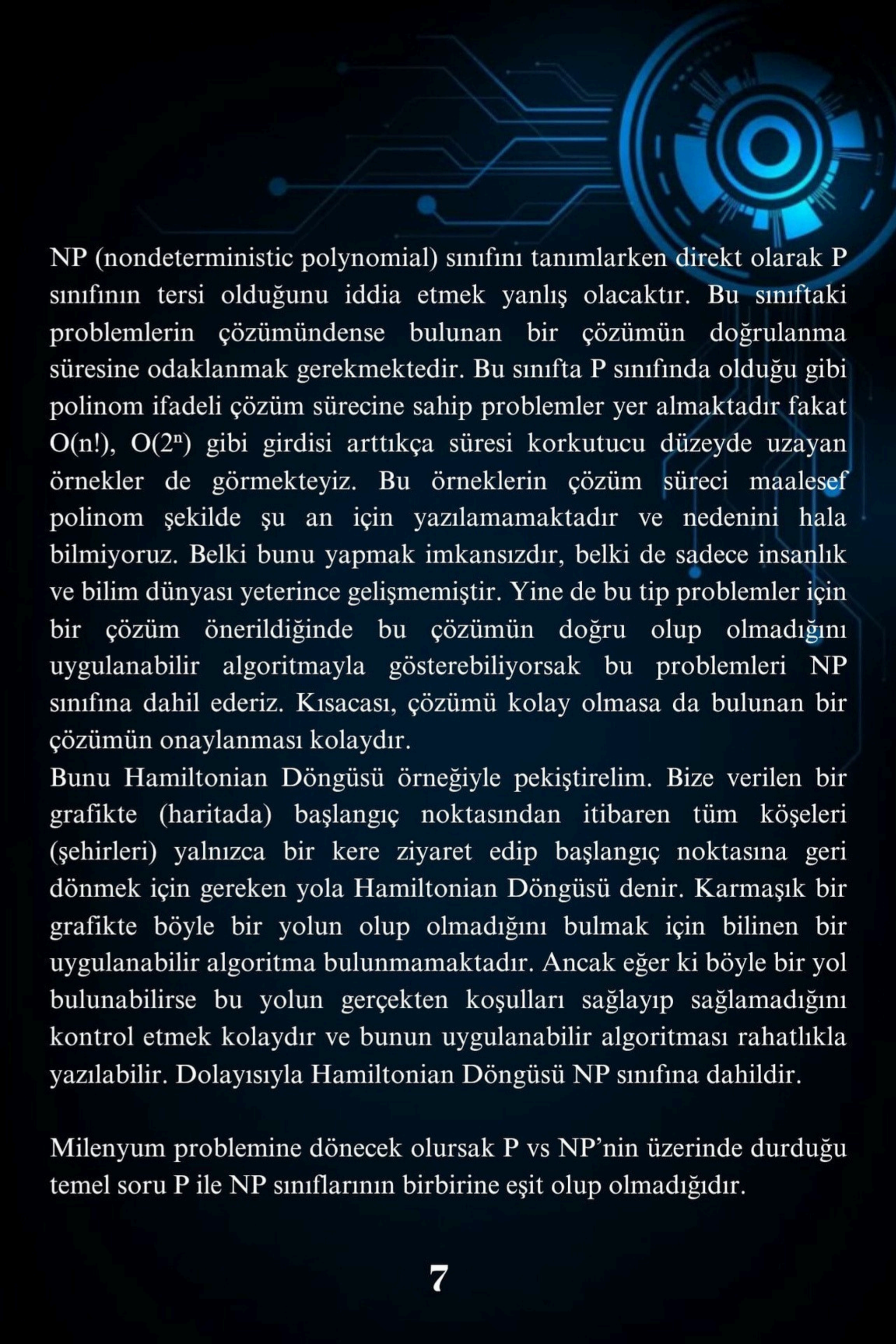
Algoritmalar, sadece 0 ve 1'lerle çalışan bilgisayarların, verilen spesifik bir görevi anlaması ve yerine getirmesi için gereken adımların bütününe verilen isimdir. Dolayısıyla tüm teknolojik aletlerimizin yazılımları algoritmalar kullanarak hazırlanmaktadır. Algoritmaların adımları ise 'evet-hayır' soruları veya tek basamaklı toplama gibi basit komutlardan oluşur. Tahmin edileceği üzere bilgisayara verilen bu adımların her biri saniyenin milyarda biri gibi inanılmaz bir süre içerisinde gerçekleşmektedir. Ancak adımlar tek başına vakit almasalar da karmaşık sorunlar için kullanılan adım sayısı, bu süreyi istenmeyen düzeyde arttırabilir. Hatta o kadar çok arttırır ki en iyi bilgisayarlarla bile asırlar sürme ihtimali vardır. Bu durum P vs NP probleminin de temelini oluşturur.

Genelde bir algoritmanın ne kadar sürede tamamlanacağı kesin olarak bilinemese de kullanılan adımlar göz önüne alınarak tahmin etmek veya süreyi bir aralığa sıkıştırmak mümkündür. Bunu anlamak için Clay Matematik Enstitüsünün de konuyu açıklamak için kullandığı basit bir toplama işlemini düşünelim. Elimizde tek basamaklı iki sayıyı 10^{-6} saniyede halledebilen bir bilgisayar olsun. Bu durumda n basamaklı iki sayıyı toplaması için bilgisayarın yaklaşık olarak $n \times 10^{-6}$ saniyeye ihtiyacı olacaktır. Bilgisayar bilimciler genelde işlerini kolaylaştırmak için artış hızına odaklanır ve n değerinin sabit katsayısı olan 10^{-6} 'yı görmezden gelirler. Bunu bir fonksiyon içerisinde düşünerek $[O(n)]$ süreyi genel bir gösterimle ifade ederler. Benzer olarak bir çarpma işlemindeyse n basamaklı iki sayının çarpımının süresini $O(n^2)$ şeklinde gösterebiliriz. Elbette daha uzun ve zorlayıcı görevler için daha kapsamlı gösterimler kullanılır fakat temel için bunlar bize yeterlidir.

P ve NP Sınıfı

P (polynomial) sınıfı problemleri tanımlanırken bilgisayar bilimcilerin kullandığı süre hesabında kullanılan mantık kilit rol oynar. $O(n)$, $O(n^2)$, $O(n^3)$ örneklerinde olduğu gibi algoritmanın çözüm süresinin tabanında değişken, üssünde sabit sayı varsa (polinom yapılı ise) bu sürede tamamlanan algoritma 'uygulanabilir' sıfatını kazanır. Uygulanabilir algoritmayla çözülen problemler ise P sınıfına dahildir. Yukarıda bahsettiğimiz toplama ve çarpma işlemlerinin ikisi de P sınıfının birer üyesidir. Bilgisayar genellikle polinom yapılı olan P sınıfı problemlerini makul sürelerde çözebilmektedir ve problemlerin çözümünü daha kolay bir şekilde bulabilmektedir. Bu sebeple, verilen bir görev için uygulanabilir algoritmalar yazabilmek her mühendisin en büyük hedeflerinden birisidir. Ancak elbette her çözüm süreci böyle değildir. Örneğin 'n' ifadesi tabanda değil de üste olduğu zaman $[O(2^n)]$ artık asırlar sürececek sorunlarla yüzleşmek zorunda kalıyoruz.

NP (nondeterministic polynomial) sınıfını tanımlarken direkt olarak P sınıfının tersi olduğunu iddia etmek yanlış olacaktır. Bu sınıftaki problemlerin çözümündense bulunan bir çözümün doğrulanma süresine odaklanmak gerekmektedir. Bu sınıfta P sınıfında olduğu gibi polinom ifadeli çözüm sürecine sahip problemler yer almaktadır fakat $O(n!)$, $O(2^n)$ gibi girdisi arttıkça süresi korkutucu düzeyde uzayan örnekler de görmekteyiz. Bu örneklerin çözüm süreci maalesef polinom şekilde şu an için yazılamamaktadır ve nedenini hala bilmiyoruz. Belki bunu yapmak imkansızdır, belki de sadece insanlık ve bilim dünyası yeterince gelişmemiştir. Yine de bu tip problemler için bir çözüm önerildiğinde bu çözümün doğru olup olmadığını uygulanabilir algoritmayla gösterebiliyorsak bu problemleri NP sınıfına dahil ederiz. Kısacası, çözümü kolay olmasa da bulunan bir çözümün onaylanması kolaydır.

Bunu Hamiltonian Döngüsü örneğiyle pekiştirelim. Bize verilen bir grafikte (haritada) başlangıç noktasından itibaren tüm köşeleri (şehirleri) yalnızca bir kere ziyaret edip başlangıç noktasına geri dönmek için gereken yola Hamiltonian Döngüsü denir. Karmaşık bir grafikte böyle bir yolun olup olmadığını bulmak için bilinen bir uygulanabilir algoritma bulunmamaktadır. Ancak eğer ki böyle bir yol bulunabilirse bu yolun gerçekten koşulları sağlayıp sağlamadığını kontrol etmek kolaydır ve bunun uygulanabilir algoritması rahatlıkla yazılabilir. Dolayısıyla Hamiltonian Döngüsü NP sınıfına dahildir.

Milenyum problemine dönecek olursak P vs NP'nin üzerinde durduğu temel soru P ile NP sınıflarının birbirine eşit olup olmadığıdır.

Aslında işin yarısını biliyoruz: P sınıfının çözüm süreci polinom yapılı olduğundan çözüm sürecinin doğruluğunu da uygulanabilir algoritma ile gösterebiliriz. Dolayısıyla P sınıfı kesin olarak NP'nin bir alt kümesidir. NP sınıfının P sınıfının bir alt kümesi olma ihtimali ise tam bir soru işaretidir ve bir milyon dolar ödülüne ev sahipliği yapan kısmıdır. Acaba kontrol etmesi kolay olan her problemin çözümü de kolay mıdır? NP sınıfındaki problemlerin çözüm süreci polinom yapılı şekilde yazılabilirse ya da yazılamayacağı kanıtlanabilirse milenyuma da cevap verilmiş olur ama burada başka bir sorunla karşılaşyoruz. NP sınıfına dahil sonsuz sayıdaki problem için ayrı ayrı düşünüp P sınıfına dahil etmeyi denemek pratik olarak imkansızdır. Kaç farklı problemden bahsettiğimizi dahi bilemeyiz. Bu yüzden burada yeni bir terimle karşılaşmaktayız. Öyle bir terim ki P vs NP'nin formülize edilmesini ve gerçekten çözülebilir hale gelmesini sağlamıştır: NP-Tam (NP-Complete)

NP-TAM

1971 yılında Stephen Cook ve hemen ardından 1973'te Leonid Levin, birbirlerinden bağımsız olarak yayınladıkları çalışmalarda Cook-Levin teoremini tanıtmış, matematiksel mantık ve bilgisayar bilimini birleştirerek devrim niteliğinde bir başarıya imza atmışlardır. NP-Tam terimi de bizi tam olarak burada karşılamaktadır. Cook-Levin teoremine göre NP sınıfında bulunan tüm problemler NP-Tam sınıfında yer alan herhangi bir probleme polinom zamanda indirgenebilir. Bu sayede yalnızca P vs NP tam anlamıyla formülize edilmekle kalmamış aynı zamanda insanlara çalışmak için bir hedef tahtası sunulmuştur. Çünkü NP-Tam sınıfındaki rastgele tek bir problem çözülürse diğer tüm problemler benzer yöntemlerle matematiksel mantık kullanılarak çözülebilir ve $P = NP$ önermesi kanıtlanabilir. Aynı şekilde bu problemlerden tek bir tanesinin polinom zamanda çözülemeyeceği kanıtlanırsa $P \neq NP$ olduğu kesinleşir ve milenyum sorusu cevaplanmış olur.

NP-Tam sınıfında yer alan SAT (Satisfiability Problem) Stephen Cook'un NP-Tam'a dahil olduğunu kanıtladığı ilk problemdir. Bunu yapabilmek için öncelikle SAT'ın NP sınıfında olduğunu göstermiş, daha sonrasında NP'deki tüm problemlerin SAT'a polinom zamanda dönüştürülebileceğini matematiksel bir şekilde kanıtlamıştır. 1972 yılında ise Richard Karp Cook'un kullandığı aynı teknikle Hamiltonian Yol Problemi de dahil olmak üzere 21 farklı problemin NP-Tam sınıfına dahil olduğunu belirlemiştir. Ancak çalışmalar burada sonlanmamış ve Michael Garey ile David Johnson'ın yazdığı "Computers and Intractability" adlı kitabında 300 farklı problemi NP-Tam sınıfına dahil etmişlerdir. Bunun anlamı 300 problemde sadece bir tanesine bile uygulanabilir algoritma yazılabilirse zincirleme etkisiyle hepsi çözülür ve $P = NP$ demek mümkün hale gelir. Günümüzde NP-Tam sınıfı sürekli olarak keşfedilen yeni problemlerle genişlemeye devam ediyor.

İtiraf etmek gerekir ki, umut vadedilen bütün gelişmelerin aksine uzmanlar P ile NP'nin birbirine eşit olmadığına inanıyor. İnsanların sahip olduğu devasa çalışma alanına rağmen hala bir çözüm üretememesi de uzmanların görüşlerini destekler nitelikte. Hatta bu işe o kadar çok kişi dahil oldu ki Avusturyalı matematikçi Gerhard Woeginger yıllardır başarısız olmuş kanıtları topladı ve şu anda 100'den fazla makale Woeginger Listesi'ne girmiştir. Buna rağmen hala matematikçiler tarafından kabul edilmiş bir çalışma bulunmamaktadır. Aslına bakılırsa, hiçbir sonuca varmayan onca emek ve zaman bizim yararımıza da olabilir. $P = NP$ önermesinin doğru olması durumunda asal sayılardan faydalanan kriptografi sistemleri çöker ve dijital güvenlik söz etmek mümkün dahi olmaz.

Yine de olaya sadece tek bir taraftan bakmamalıyız. Avantajlarını düşünürsek bilimsel gelişmelerin hız kazanmasından tut kanser gibi hastalıklara tedavi bulmamıza yardımcı olabilecek inanılmaz bir potansiyelden bahsetmemiz mümkün hale gelir.

Bu sebeple hiçbir ümidimizin olmadığını söylemek ve sadece $P \neq NP$ önermesinden ilerlemek de doğru olmayacaktır. Şimdilik elimizdeki veriler uzman görüşlerini desteklese de belki de sadece bilim dünyası bu problemi olumlu yönde çözecek olgunluğa henüz erişememiştir veya daha önce kimsenin aklına gelmeyen o yöntemi bulacak bir dahi ile karşılaşmamışızdır. Sonuç ne olursa olsun elbet bir gün P vs NP bir sonuca ulaşacaktır ve insanlığın üstünden büyük bir yük kaldıracaktır.

Kaynakça

Temel Makaleler ve Kitaplar:

Stephen A. Cook, "The Complexity of Theorem-Proving Procedures", Proceedings of the 3rd Annual ACM Symposium on Theory of Computing (1971), s. 151–158.

Richard M. Karp, "Reducibility Among Combinatorial Problems", Complexity of Computer Computations (1972), s. 85–103.

Leonid A. Levin, "Universal Search Problems", Problems of Information Transmission (1973), Cilt 9, s. 115–116.

M. R. Garey & D. S. Johnson, Computers and Intractability: A Guide to the Theory of NP-Completeness, W. H. Freeman (1979).

Michael Sipser, Introduction to the Theory of Computation (3. Basım), Cengage Learning.

Dijital Kaynaklar ve İncelemeler:

Clay Mathematics Institute, "Millennium Problems: P vs NP" (Resmi Problem Tanımı ve Materyaller)

claymath.org

Resmi Problem Makalesi (PDF)

Gerhard Woeginger, "The P-versus-NP Page" (Başarısız Kanıtlar Listesi)

wscor.win.tue.nl/woeginger/P-versus-NP.htm

Video Anlatım: "P vs. NP and the Computational Complexity Zoo"

youtube.com/watch?v=Cv8FkYWUKU0

Salih AYDOĞMUŞ

Mars ve Jüpiter Arası Asteroit Kuşağı

Bir yıldız oluşumu, yüksek kütleli hidrojen bulutlarının kütle çekim etkisiyle birbiri içine çökmesi ve sonucunda füzyon reaksiyonunun başlamasıyla tetiklenir. Hidrojen bulutlarında genelde sadece hidrojen ve helyum bulunmaz; az miktarda da olsa demir, karbon gibi farklı elementler de bulunur.

Bu farklı elementlerin uzay ortamında birbirine uyguladıkları elektrostatik kuvvetlerin etkisiyle moleküller, sonrasında da çakıl ve kayaç yapılar oluşur. Kütle çekim etkisiyle ise ufak çaplı asteroitler ve devamında gezegen oluşumuna doğru giden bir süreç vardır. Bugün inceleyeceğimiz konu ise Mars ve Jüpiter arasında kalan, Güneşimizin oluşum artıkları olan Asteroit Kuşağı'dır.

Tarihsel Süreç ve Keşifler

1 Ocak 1801'de Giuseppe Piazzi tarafından keşfedilen Ceres, o dönemde Güneş Sistemi'ndeki boşluğu dolduran "kayıp gezegen" olarak kabul edildi ve yaklaşık 50 yıl boyunca gezegen olarak sınıflandırıldı. İlerleyen süreçte, o kuşakta (Mars ve Jüpiter arasında) benzer yörüngelere sahip yüzlerce başka cismin keşfedilmesiyle durum değişti. Ceres gezegen olma özelliğini yitirdi ve o bölgedeki en büyük cisim olsa da "asteroit" olarak yeniden sınıflandırıldı.

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d7/Piazzi.jpg>

Kaynak <http://www.jpl.nasa.gov/news/features-print.cfm?feature=545>

Giuseppe Piazzi

2000'li yılların başında astronomi dünyasında büyük bir kriz patlak verdi. Güneş Sistemi'nin en ucunda, Plüton'un bulunduğu Kuiper Kuşağı'nda Eris adında, Plüton'dan daha büyük kütleyle sahip yeni bir gök cismi bulundu. Bu keşif bilim insanlarını iki seçenek arasında bıraktı:

Ya Eris de bir gezegen sayılacaktı (ki o zaman sırada bekleyen onlarca yeni "gezegen" vardı),

Ya da "gezegen" tanımını değiştirilecekti.

Bu tartışma tarihe "Plüton Krizi" olarak geçti.

2006 Kararı: Biri Düşerken Diğeri Yükseldi Uluslararası Astronomi Birliği (IAU), bu krizi çözmek için 2006'da Prag'da toplandı ve gezegen olmayı 3 şarta bağladı:

Güneş etrafında dönmek.

Küresel bir şekle sahip olmak (Hidrostatik denge).

Yörüngesini diğer cisimlerden temizlemiş olmak.

Plüton 3. maddeyi ihlal ettiği için (yörüngesi kalabalıktı) gezegenlikten atıldı ve yeni oluşturulan "Cüce Gezegen" sınıfına indirildi. Ancak bu yeni tanım, Ceres için bir fırsat oldu. Ceres zaten küresel şekle sahipti (2. maddeyi karşılıyordu) ama yörüngesini temizleyememişti (3. madde). Bu özellikleriyle asteroit olamayacak kadar "asil", gezegen olamayacak kadar "kalabalık bir mahallede" olduğu anlaşıldı. Böylece Plüton düşürülürken, Ceres asteroitlikten Cüce Gezegenliğe terfi etti.

Kuşağın Keşfi ve "Göksel Polisler"

Kuşağın keşfi yaklaşık bu süreç içerisinde gerçekleşti. Ceres'in keşfiyle matematiksel olarak bilim dünyası rahatlamıştı. Ancak sadece bir yıl sonra, 1802'de Alman astronom Heinrich Olbers, Ceres'in yörüngesini takip etmeye çalışırken tesadüfen aynı bölgede başka bir hareketli cisim daha buldu: Pallas. Bu büyük bir şoktu. Doğa yasalarına göre aynı yörüngede iki gezegen olamazdı. Olbers, bu iki cismin "parçalanmış eski bir gezegenin kalıntıları" olabileceği teorisini ortaya attı. Bu "parçalanmış gezegen" teorisi üzerine astronomlar o bölgeyi didik didik aramaya başladılar (kendilerine "Göksel Polisler" diyorlardı).

1804'te Karl Harding, Juno'yu keşfetti.

1807'de ise Olbers bu kez Vesta'yı buldu.

Böylece Mars-Jüpiter arasında 4 adet "gezegen" olduğu kabul edildi. Okul kitaplarında Güneş Sistemi 11 gezegenli olarak anlatılmaya başlandı. Vesta'nın keşfinden sonra ilginç bir şey oldu: 38 yıl boyunca kimse yeni bir şey bulamadı. Astronomlar, "Tamam, demek ki orada sadece bu 4 cisim varmış" diyerek aramayı bıraktılar. Bu dörtlü, yarım asır boyunca gezegen muamelesi gördü.

Amatör astronom Karl Hencke, inatla aramaya devam etti ve 1845'te 5. cisim olan Astraea'yı buldu. Bu keşif astronomları tekrar gökyüzüne bakmaya teşvik etti. Hemen ardından Hebe, İris, Flora derken 1850'lerin başında sayı bir anda 15'e, sonra 50'ye fırladı. Artık bu cisimlerin gezegen olamayacağı, sayılamayacak kadar çok oldukları anlaşıldı.

İsim Değişikliği: 1850'lerde Alexander von Humboldt ve diğer otoritelerin önerisiyle, Ceres dahil hepsi "gezegen" listesinden çıkarıldı. Yeni Statü: Hepsine William Herschel'in yıllar önce önerdiği "Asteroit" adı verildi ve o bölgenin tek bir gezegenin yörüngesi değil, bir "Asteroit Kuşağı" olduğu tescillendi.

Asteroit Kuşağı'nın Genel Özellikleri

Ana Asteroit Kuşağı'na baktığımızda, Güneş Sistemi'nin mimarisini anlamak için en kritik bölgelerden biri olduğunu görürüz. Mars ve Jüpiter yörüngeleri arasında (Güneş'ten yaklaşık 2.2 ila 3.2 Astronomik Birim uzaklıkta) yer alan bu bölge, sanılanın aksine kaotik bir çarpışan arabalar pisti değil, oldukça düzenli ve "seyrek" bir yapıdır.

İşte Asteroit Kuşağı'nın genel yapısı, fiziği ve bileşimi hakkında detaylar:

1. Hacim ve Yoğunluk: "Boşluklar" Denizi Bilim kurgu filmlerinde (örneğin Star Wars) uzay gemilerinin asteroitlere çarpmamak için sağa sola manevra yaptığını görürüz. Gerçekte durum bunun tam tersidir.

İnanılmaz Seyreklik: Kuşak o kadar geniştir ki, iki asteroit arasındaki ortalama mesafe 1 ila 3 milyon kilometre (Dünya ile Ay arasındaki mesafenin katları) kadardır.

Güvenli Geçiş: NASA'nın gönderdiği hiçbir uzay aracı (Voyager, Pioneer, Cassini vb.) kuşağa girerken bir asteroide çarpma tehlikesi yaşamamıştır. Hatta birine yaklaşmak için özel rota planlaması yapmak gerekir.

Toplam Kütle: Kuşaktaki milyarlarca taşın tamamını toplayıp birleştirderseniz bile, kütlesi Ay'ın kütesinin sadece %4'ü kadar eder. Yani burası "patlamış bir gezegenin kalıntısı" olamayacak kadar az madde içerir.

2. Kompozisyon: Üç Farklı Bölge Asteroitler rastgele dağılmazlar. Güneş'e olan uzaklıklarına göre kimyasal yapıları değişir. Kuşak, sanki bir rafineri gibi maddeleri ayırtmıştır:

https://assets.science.nasa.gov/dynamicimage/assets/science/psd/solar/bosf/images/BOSF_01_085.jpg?w=715&h=728&fit=clip&crop=faces%2Cfocalpoint

Nasa.gov Ana asteroit kuşağının bir illüstrasyonu.

İç Kuşak (S-Tipi / Silikatlı): Mars'a daha yakın olan kısımdır. Buradaki asteroitler yüksek sıcaklığa maruz kaldığı için buzlarını kaybetmiş, geriye taş ve metal kalmıştır. (Örnek: Gaspra).

Orta Kuşak (M-Tipi / Metalik): Tam ortada, demir ve nikel açısından zengin metalik asteroitler yoğunlaşır. Bunlar genellikle parçalanmış eski gezegen çekirdekleridir. (Örnek: Psyche).

Dış Kuşak (C-Tipi / Karbonlu): Jüpiter'e yakın olan kısımdır. Burası daha soğuk olduğu için su buzu ve organik bileşikler (karbon) korunmuştur. Kuşağın %75'i bu tiptedir ve renkleri kömür karasıdır. (Örnek: Ceres, Hygiea).

3. Kirkwood Boşlukları: Jüpiter'in Görünmez Duvarları Kuşağın yapısındaki en ilginç fiziksel olay, Jüpiter'in kütle çekiminin yarattığı "Yörüngesel Rezonans" etkisidir. Asteroit kuşağının grafiğine baktığınızda, bazı yörüngelerin tamamen boş olduğunu görürsünüz. Bu boşluklara (onları keşfeden Daniel Kirkwood'a ithafen) Kirkwood Boşlukları denir.

Nasıl Çalışır? Örneğin, bir asteroit Güneş etrafında 3 tur atarken Jüpiter tam 1 tur atıyorsa (3:1 rezonansı), Jüpiter her turda asteroidi aynı noktada "çeker".

Sonuç: Bu düzenli çekim kuvveti, o yörüngedeki asteroidin dengesini bozar ve onu yörüngeden fırlatır. Bu yüzden kuşağın içinde, Jüpiter'le rezonansa giren bölgeler tertemiz süpürülmüş şeritler (boşluklar) halindedir.

4. Aileler ve Çarpışmalar Kuşak seyrek olsa da, milyarlarca yıllık süreçte çarpışmalar kaçınılmazdır.

Asteroit Aileleri: Bir çarpışma olduğunda, ana cisim parçalanır ve aynı yörüngeyi paylaşan bir "enkaz ailesi" oluşturur (Örneğin: Eos ailesi, Koronis ailesi).

Zodyak Işığı: Bu çarpışmalardan arta kalan mikroskobik tozlar Güneş Sistemi'ne yayılır ve Dünya'dan bakıldığında Güneş doğmadan hemen önce görülen o sönük "Zodyak Işığı"nı oluşturur.

5. Sınır Bekçileri: Truvalılar (Trojans) Ana Kuşak, Mars ve Jüpiter arasındadır ama Jüpiter'in kendi yörüngesi üzerinde de iki büyük asteroit grubu bulunur. Bunlara Truva Atı (Trojan) Asteroitleri denir. Jüpiter'in 60 derece önünde ve 60 derece arkasında, Lagrange noktalarında (yerçekimsel park yerleri) kilitli kalmışlardır.

Özetle; Asteroit Kuşağı, Jüpiter'in kütle çekim gücü ile Güneş'in ısısı arasında sıkışmış, gezegen olmayı başaramamış maddelerin, kimyasal ve fiziksel kurallara göre dizildiği düzenli bir disk yapısıdır.

Kuşağın Önemli Oyuncuları

Mars ve Jüpiter arasındaki Ana Asteroit Kuşağı, aslında milyarlarca irili ufaklı taş parçasından oluşsa da, kuşağın toplam kütesinin yarısından fazlası sadece dört büyük cisimde toplanmıştır. Bu bölge, Güneş Sistemi'nin "tamamlanamamış inşaat sahası"dır. İşte bu sahadaki en önemli oyuncular ve onları özel kılan detaylar:

1. Ceres: Kuşağın Kraliçesi (Cüce Gezegen) Kuşağın tartışmasız hakimidir. Tek başına tüm asteroit kuşağının kütesinin üçte birini oluşturur.

<https://assets.science.nasa.gov/dynamicimage/assets/science/psd/solar/2023/09/p/i/a/2/PIA21079.jpg?w=1024&h=1024&fit=clip&crop=faces%2Cfocalpoint>

Nasa.gov görsel 18 Kasım 2016 NASA/JPL-Caltech/UCLA/MPS/DLR/IDA

Neden Önemli? İç Güneş Sistemi'ndeki (Dünya'ya yakın bölgedeki) tek cüce gezegendir.

Yapısı: Diğer asteroitlerin aksine, Ceres "canlı" bir jeolojiye sahiptir. Yüzeyinin altında donmuş halde, hatta belki de çamurumsu bir sıvı formda okyanuslar barındırır.

Gizemi: NASA'nın Dawn uzay aracı, Ceres'in Occator Krateri'nde parlayan gizemli beyaz noktalar keşfetti. Bunların, yer altından fişkırarak tuzlu suların (kriyovulkanizma) buharlaşıp geride bıraktığı sodyum karbonat tuzları olduğu anlaşıldı. Yani Ceres, su kusan volkanlara sahiptir.

2. Vesta: Yarım Kalmış Gezegen Ceres'ten sonraki en büyük ikinci cisimdir, ancak karakteri tamamen farklıdır. Ceres sulu ve buzlu iken, Vesta kuru ve kayalıktır.

https://www.nasa.gov/wp-content/uploads/2023/03/685735main_pia15678-43_full.jpg

Nasa.gov NASA'nın Dawn uzay aracı bir sonraki hedefine doğru ilerlerken, bu mozaik, uzay aracının dev asteroit Vesta'dan elde ettiği en iyi görüntülerden bazılarını bir araya getiriyor.

Neden Önemli? Bilim insanları Vesta'yı bir asteroitten çok "Protoplanet" (Gezegenimsi) olarak tanımlar. Eğer Jüpiter'in çekim etkisi olmasaydı, Vesta büyüyüp Dünya veya Mars gibi bir gezegen olacaktı. Dünya gibi katmanlı bir yapısı (çekirdek, manto, kabuk) vardır.

Devasa Yara: Güney kutbunda Rheasilvia adında o kadar büyük bir krater vardır ki, bu darbe Vesta'nın kütesinin %1'ini uzaya fırlatmıştır.

Dünya ile Bağı: Dünya'ya düşen meteoritlerin (göktaşlarının) yaklaşık %5'i Vesta'dan kopup gelen parçalardır (HED meteoritleri). Yani müzelerde gördüğümüz bazı göktaşları, aslında Vesta'dan gelmektedir.

3. Pallas: Asi Çocuk Kuşağın üçüncü büyük cisimidir. İlk keşfedilenlerden biri olmasına rağmen en az anlaşılanıdır.

<https://assets.science.nasa.gov/dynamicimage/assets/science/psd/solar/2023/09/a/AsteroidPallas1000w.jpg?w=1000&h=1000&fit=clip&crop=faces%2Cfocalpoint>

Nasa.gov UCLA, B. E. Schmidt and S. C. Radcliffe.

Neden Önemli? Pallas'ın en garip özelliği yörüngesidir. Diğer gezegenler ve asteroitler Güneş etrafında nispeten düz bir disk üzerinde dönerken, Pallas sisteme 34 derecelik dik bir açıyla girip çıkar. Bu yüzden uzay araçlarının ona ulaşması çok zordur.

Yapısı: Şekli küresel değildir, daha çok dev bir yumurtaya benzer. Yüzeyi muhtemelen çok büyük çarpışmalarla şekillenmiştir.

4. Hygiea: Gizli Aday Kütle bakımından dördüncü sırada olsa da, şekil bakımından Vesta'dan daha kusursuzdur.

<https://cdn.eso.org/images/screen/eso1918a.jpg>

eso.org Hygiea'nın SPHERE görüntüsü (Kaynak: ESO/P. Vernazza ve diğerleri/MISTRAL algoritması (ONERA/CNRS))

Neden Önemli? Hygiea, Cüce Gezegen olmaya en büyük adaydır. Çok karanlık (karbon zengini) olduğu için teleskoplarla incelenmesi zordur.

Statü Durumu: Son yapılan yüksek çözünürlüklü gözlemler, Hygiea'nın neredeyse mükemmel bir küre olduğunu gösterdi. Eğer IAU (Uluslararası Astronomi Birliği) ikna olursa, Hygiea gelecekte Güneş Sistemi'nin en küçük cüce gezegeni ilan edilebilir.

5. 16 Psyche: Metal Dünya Belki de kuşağın en ilgi çekici ve en değerli cisimidir.

https://www.americaspace.com/wp-content/uploads/2019/06/416_16_psyche_main.jpg

Nasa.gov Artist's concept of what Psyche might look like. Image Credit: Maxar/ASU/P. Rubin/NASA/JPL-Caltech

Neden Önemli? Psyche, taş veya buzdan değil, neredeyse tamamen metalden (demir ve nikel) oluşur.

Oluşum Teorisi: Bilim insanları Psyche'nin, oluşumunun erken aşamasında parçalanmış eski bir gezegenin açığa çıkmış çekirdeği olduğunu düşünüyor. Yani Psyche'ye baktığımızda, aslında ölü bir gezegenin kalbine bakıyoruz.

Ekonomik Değeri: İçerdiği metallerin bugünkü piyasa değeri hesaplandığında (katrilyonlarca dolar), dünya ekonomisini altüst edecek bir rakam ortaya çıkar. NASA, bu metal dünyayı incelemek için Psyche isimli bir uzay aracını 2023'te fırlattı (2029'da oraya varacak).

Sonuç

Güneş Sistemi'nin geçmişine dair kadim sırları ve geleceği inşa edecek sınırsız hammaddeyi bağrında taşıyan Asteroit Kuşağı, uzayın yeni 'petrol sahası'dır; bu kuşağın kontrolünü ele geçiren güç, sadece gezegenler arası madenciliği değil, Dünya ekonomisinin kaderini de tayin edecektir.

Ahmet Âkif Küsim

EDEBİYAT'IN ZUHURU

ADEM'İN GÖLGESİNDE HIÇLİK MAKAMI: RUHUN SESSİZ İHTİLALİ

İnsan, kendi içindeki uçuruma bakmaktan korktuğu için dış dünyanın sığ kıyılarında oyalanan bedbaht bir yolcudur. Oysa hakikat, parıltılı saraylarda değil; kırılmış kalplerin, un ufak olmuş gururların ve tövbe ile ıslanmış secdelerin karanlık loşluğundadır. Kendi gölgesinden kaçan adam, güneşi sırtına almış demektir; oysa kurtuluş, gölgeyi kabullenip onu aslına, yani ışığa feda etmektedir.

Hata, Beşeriyetin Mukaddes Kusurudur

Kusursuzluk iddiası, nefsin en sinsi putudur. İnsan, düştüğü yerin toprağıyla yoğrulmadıkça kemâle eremez. Her hata, kibrin surlarında açılmış bir gediktir ve o gedikten içeri sızan tek şey, Rahmân'ın merhametidir. Şeytanı kovan "hata" değil, "savunmaydı"; Âdem'i insan kılan ise "düşüş" değil, "itiraftı". Bu yüzden yıkılmak, aslında yeniden inşa edilmek için sarsılmaktır. Zira harabe olmayan yere hazine gizlenmez.

Bağımlılık: Özgürlüğün Esaret Maskesi

İnsan, en çok da kendine ördüğü hapishaneyi "yuva" zanneder. Bağlandığımız her madde, aslında içimizdeki bir boşluğun yanlış dolgu malzemesidir. Put, sadece taştan ve tahtadan olmaz; bazen bir ideoloji, bazen bir korku, bazen de "vazgeçmem" dediğimiz bir geçmiş, gönül Kâbe'mizin içine gizlediğimiz gizli sanemlerdir. Tasavvufun "terk-i dünya, terk-i ukba, terk-i hesti, terk-i terk" düsturu, insanı her şeyden değil, "her şeyin seni köle etmesinden" kurtarmayı amaçlar. Gerçek hürriyet, Allah'a tam teslimiyettir; çünkü O'na bağlanan, başka hiçbir zinciri boynunda taşıyamaz.

Acı: Ruhun Simyacısı ve Mürşidi

Zihin daraldığında, dünya bir zindana dönüştüğünde ve o karanlık düşünceler kalbin kapısını yumrukladığında hatırla: Gece, en çok sabaha yakınken kararır. İntihar, bir son değil; ruhun yanlış bir kapıyı zorlamasıdır. Oysa acı, ruhun kabuğunu kırmak için gönderilmiş bir çekiç darbesidir. Kabuk kırılmadan öz dışarı çıkmaz. Mevlana'nın dediği gibi: "Yara, ışığın içeri sızdığı yerdir." İçindeki o derin sızı, aslında seni aslına çağırın ilahî bir yankıdır. Acımı dindirmeye çalışma; acının sana ne anlatmak istediğini dinle. Çünkü her çile, bir arınma; her sancı, bir doğumdur.

Yalnızlık ve Vuslatın Sessizliği

Kalabalıklar, insanın kendi sesini boğduğu gürültülü mezarlıklardır. Yalnızlık ise, insanın kendi hakikatiyle göz göze geldiği o dehşetli ama muazzam aynadır. Kim ki yalnızlıktan korkar, o henüz kendisiyle tanışmamıştır. Oysa gönül, ancak dış sesler sustuğunda "Lâ" (Hayır) diyerek masivayı süpürür ve "İllâ" (Ancak) diyerek mutlak sükûnete erer. Huzur, bir limana sığınmak değil; fırtınanın ortasında Allah ile olmanın verdiği o sarsılmaz dinginliktir.

Küllerinden Doğuş

Ey yolcu! Yolun darlığı, senin genişliğindir. Karanlığın koyuluğu, nurun müjdesidir. Sen bir "hiç" olduğunu anladığında, "Her Şey" olanın tecellisine mazhar olursun. Şükür, sahip olduklarına değil, seni Sen'den alıp O'na ulaştıran her hadiseyedir. Şimdi, o en kırık yerinden sızan ışığa bak. O ışık seni çağırın dostun sesidir.

Bir adım at. Sadece bir adım...

Çünkü ölmeyi değil, "ölmeden önce ölmeyi" başaranlar için ölüm diye bir şey yoktur; sadece vuslat vardır.

ZÜMRÜD-Ü SABAH...

Bir Babalık Yap!

Babalık yapmak neydi tam olarak? Dağlarla rekabet etmek mi mesela? Yıkılmayan kazanacak mıydı? Kazanmak neydi? Hayata karşı bir güç savaşı mı, yoksa insana güven veren sıcacık bir sarılma mıydı? Güven, en çok hangi kula verilmiş bir vazifeydi? Babaya yakıştırılan bunca haslet, bunca hâl nasıl taşınırdı kalp devreye girmeden?

Nasıl bir kalp gerekirdi diye düşünüyor insan; hem merhametli olmak hem acımasız gözükmek nasıl bir roldü Rabbin senaryosunda? Anneye verilen cennet babaya da vaat edilmişti mutlak; yoksa sonunu düşünmeden hareket edilir miydi, her tehlike sinyalinde cansiperane öne atılır mıydı? Ah, babalık satın alınır mıydı bu kadar pahalı olduğu bilirse? Duyunca baba olacağını, bu kadar sevinir miydi insan? Nasıl bir duyguydu böyle, bile bile "lades" denilen? Bir göbek bağı yokken bile nasıl bağlanılırdı bu kadar? Kalbin buna gücü yeter miymiş?

Ne büyükmüş meğer kalp... Her şeyi içine alacak kadar, tüm duyguların hakkını verecek kadar, ardına bakmadan kendi önüne düşecek kadar, dokundukça bağ kurup sevecek kadar... Babalık yap; koru önce ama güçlü olmayı da öğret! Sevmeyi ihmal etme ama sert gözükmeyi de. Yaralarımı sar ama için acımıyor gibi de davran; ben güçlü olayım diye... Ağlama sakın, belki ben bunu sana yakıştıramam; belki ne yapacağımı bilemem hayat yolunda, acılarımın baş başa kalınca.

Babalık yapmak ne çok şey demek. Ne çok mücadele, hem kendi içinde hem de hayatın içinde. "Elinden gelmemek" diye bir şey yok babalıkta. Gelecek mutlaka; bileceksin her şeyi, kalmayacaksın öyle geride. "Yoruldu" demek en çok da sana yasak! Kusura bakma, bu böyle oldu ve olacak.

Baba: iki hece, gerisi çözülemeyecek bir derin mesele. "Baba ocağı" diye bir şey var; yanan ama tütmeyen, ateşi olan ama dumanı görünmeyen. Baba tutar ocağı zira, bizi tuttuğu gibi... Kalbimizi bırakmayan, bakışıyla sarıp sarmalayan, duruşuyla bizi büyüten; Rabbin bize sunduğu dünya yurdumuz, ahiret yolculuğumuz. Ocağında piştiğimiz, yenilmek nedir bilmediğimiz, sevdiğimiz ama kıymetini çok da bilemediğimiz; kapanmayan yegâne kucaktır baba.

Bir babalık yap! Ömrünü ada!

Yüksel ÇAPAL

AH ŐU SEVGİ.

Asık surat, diken olur gönüle.
Gülen bir yüz ile, gül olur sevgi.
Düşmüşsen vefasız yârin eline,
Uzanıp çıkarana, el olur sevgi.

Candan bir dost olmaz ise Őu cana,
Bacı, kardeş sormaz, ölmüşse ana.
Terk edilip, atılmışsan bir yana,
Gönülden dertleşen, dil olur sevgi.

Bazen acı, hasret yakar kalbini.
Kıymet vermez, kimse bilmez kadrini.
Kötü günde, anarsın ya Rabbini,
Kavrulan kalbine, yel olur sevgi.

Kırılma kanadın, tutmazsa kolun,
Kapansa kapılar, tıkanma yolun,
Engelle kaplansa hep sağın, solun,
Tutunacak sağlam, dal olur sevgi.

Her günün zehrolsa, her anın acı,
Olursun bir soluk, nefes muhtacı,
Yanar için, neylersin tahtı, tacı.
Ateşin söndüren, sel olur sevgi.

Yüzün gülmez, daim çatıktır kaşın.
Hayatın iflasta, rast gitmez işin.
Tadı kalmayınca, ekmeğın, aşın,
Sofrana katıktır, bal olur sevgi.

Güvenme oğluna, yere, kızına.
İsyana etme, şükür eyle azına.
Suskun, küskün, dertli gönül sazına,
Seda veren mızrap, tel olur sevgi.

Yeter bir tas çorba, bir küçük kilim.
Hasretle anarım, hiç suzmaz dilim.
Gel de kavuşalım, çatmadan ölüm.
Bir lokma ekmeğı, böl olur sevgi.

Yükseklerden uçma, gel in engine.
Özcan sevgi ekle her gün sevgine
Rağbet etme, kulluk etme zengine.
Ölmeden öncesi, öl olur sevgi.
Sonunda Rabbine, kul olur sevgi.

Özcan KARTAL

Onlar Düşünsün

Toprak, millet, egemenlik diyoruz. O ki devlet;
Meşrû yollarla korur egemenlik sâhasını
Cân, mal, akıl, nesil ve din, korunması zarûret
Varsa bir tecâvüz, yapacak müdâfaasını

Her devletin hâkkıdır; kuracaktır ordusunu
Koruyacaktır menfaatlerini, ülûsunu
Mazlûma, mâsûma çevirmeyecek nâmlûsunu
Silâh zoruyla yapmayacak hesâplaşmasını

Şu bir gerçek; dünyâ, insânlığın ortak malıdır
Dil, din, ırk, fikir, âdet, teâmül yaşamalıdır
İnsânlığa sevgi ve umût aşılmalıdır
Hepsi bir değer, bozar mı insânın arasını?

“Kalp kırma!” diyor, düşünün böyle bir medeniyet
Bir gül incinmesin diye gösterir hassâsiyet
İnsân var merkezinde. Vurgusu; barış, adâlet
Adı; İslâm. Kesmiş asabiyet faturasını

İ*râil; vuruyor havadan, karadan, denizden
Filistin; ölüyor. Ses yok, dâvâcı hepimizden
Tâvîz vermiyoruz neş'emizden, eğlencemizden
Yârîn bizim sıra, bugün duymazsak nârâsını

Kapitalizm, sosyalizm, anarşizm” dedi
Toplumlar ayrışsın, hiç kucaklaşmasın istedi
Hep başardı; akıllara, coğrafyâya hükmetti
Harcadı bütün insânlığı. Bizse parasını

“Filistin'den başlayarak bu âteş, saracak tüm
Vasatdoğu'yu. Sarsacak tüm dünyâyı gürültüm!
Mikyâs benim; beş pârmağımınla kıt'aları ölçtüm
Beş grâm geldi ağırlığı, aldım dârâsını!”

Heyhât ki heyhât! Sonra Türkiye'ye gelecekmiş
Taktiği aynı; asker, sivil, hepsi ölecekmiş!
En sonunda İ*râilîoğulları gülecekmiş!
Türk, dünyâya hükmedecek, kaçırmış orasını

İcrâât bu; Türk yaptı mı en iyisini yapar
Koruyamayacaktır zinhâr “Demir Kubbe”, radar
Kana gömülecek o gün tâ dizlerine kadar
Ensesinde görünce Türk Bâyrâktâr Sihâ'sını

İ*râilin sonunu kuzeyden gelen âslânlar
Getirecek. Dağılacak teknoloji, plânlar
İnsânla mücâdele edemeyecek klonlar
Kalanlar; alıp kaçacak demîrini, pâsını

Önce Vasatdoğu, sonra vrûpâ, gireceğiz
Bâlkânlar, Kafkâsyâ, hepsine şekil vereceğiz
Rusyâ, Çin, gücümüzü dünyâya göstereceğiz
Hakikat böyle, herkes bekleyecek sırasını

‘Yeni Dünyâ Düzeni’ni Türkiye kuracaktır
Zâlimden, hâinden, düşmandan hesâp soracaktır
İnsânlığı âzgîn bir belâdan kurtaracaktır
EBEDÎ der: Onlar düşünsün bundan sonrasını...

Ozan Edebî

GİTTİN Mİ TAM GİDECEKSİN

Sana hiç okumadığım şiirlerim var,
Hiç anlatamadığım hayallerim...
Hani sen gittin ya, öyle gidilmez!

Gittin mi tam gideceksin;
Sahip çıkacaksın bir kere gözlerine,
Geçmeyeceksin o eski sokaklardan.

Gittin mi tam gideceksin;
Terk edeceksin bir kere şehri,
Çıkmayacaksın bir daha karşıma.

Gittin mi tam gideceksin...
Vedalar bile kıskanacak gidişini.

Ez-davudî

**KUTLU
ZUHUR
DERGİSİ**

*Sana hiç okumadağım şiirlerim var,
Hiç anlatamadağım hayallerim...*

HAKİKÂT ZUHUR EDENE DEĞİN